

Koszty prowadzenia działalności w rajach podatkowych

Anna Rosa, Jolanta Szostak*

Streszczenie: Celem artykułu jest porównanie kosztów założenia oraz prowadzenia działalności w wybranych rajach podatkowych. W opracowaniu przedstawiono istotę funkcjonowania rajów podatkowych oraz wysokość stawek i ulg podatkowych oferowanych w różnych lokalizacjach oaz podatkowych. By osiągnąć cel, dokonano eksploracji zasobów internetu i wykorzystano metody takie badawcze, jak: kwerenda literatury, studium aktów prawnych oraz analiza porównawcza. Analiza kosztów usług związanych z założeniem oraz prowadzeniem działalności w wybranych rajach podatkowych została dokonana na podstawie stawek obowiązujących w maju 2014 roku.

Słowa kluczowe: raj podatkowy, optymalizacja podatkowa, koszty prowadzenia działalności, stawka podatkowa

Wprowadzenie

Na świecie istnieje około 50 krajów i terytoriów nazywanych rajami podatkowymi, które oferują zagranicznym przedsiębiorcom korzystne warunki opodatkowania działalności. Istnienie rajów podatkowych jest zjawiskiem, które wynika z międzynarodowej konkurencji podatkowej. Stanowi ona szczególny rodzaj konkurencji między porządkami prawnymi poszczególnych państw, a konsekwencje jej występowania wykraczają poza ujęcie czysto prawne, niosąc ze sobą skutki gospodarcze, handlowe, polityczne oraz społeczne (Nawrot 2011: 45). Międzynarodowa konkurencja podatkowa polega na tym, że dane państwo, chcąc przyciągnąć zagraniczny kapitał (lub zapobiec jego odpływowi), wprowadza do swojego ustawodawstwa normy prawne mające na celu zmniejszenie obciążeń podatkowych wobec zagranicznych inwestorów (Lipowski 2004: 98).

Dla państw lub terytoriów zaangażowanych w konkurencję podatkową stosowanie określonych przywilejów podatkowych w celu przyciągnięcia kapitału zagranicznego jest często sposobem na rozwój gospodarczy i na zapewnienie warunków życia ich obywatelom. Jest to powód, dla którego często rajami podatkowymi stają się niewielkie terytorialnie i pozbawione bogactw naturalnych kraje oraz takie, które posiadają mały rynek wewnętrzny (Kuchciak 2012: 45).

* dr Anna Rosa, Politechnika Koszalińska, Wydział Nauk Ekonomicznych, 75-343 Koszalin, ul. Kwiatkowskiego 6E, e-mail: anna.rosa@tu.koszalin.pl; mgr Jolanta Szostak, Szczecinek, e-mail: jola.szostak71@gmail.com.

Przeniesienie siedziby firmy do kraju stosującego łagodniejszą politykę podatkową jest sposobem optymalizacji obciążeń podatkowych wykorzystywanym przez przedsiębiorców. W praktyce optymalizacja podatkowa (zwana również planowaniem podatkowym) polega na korzystaniu z dostępnych prawem narzędzi w celu zminimalizowania ciężaru podatkowego (Spoz 2012: 238; Chróścicki i in. 2012: 15). Jednym z tych narzędzi są raje podatkowe, czyli kraje oferujące korzystne warunki egzystencji na tle nieprzyjaznego środowiska zewnętrznego (Głuchowski 2001: 3).

Duża liczba funkcjonujących oaz podatkowych sprawia, że trudno jednoznacznie dokonać wyboru takiego terytorium, w którym pod względem finansowym optymalnie będzie można założyć lub przenieść działalność gospodarczą. Dlatego też przedsiębiorstwo, podejmując decyzję o wyborze raju podatkowego, analizuje różne czynniki. Między innymi uwzględnia otoczenie prawne, system gospodarczo-finansowy, stabilność polityczną, brak restrykcji dewizowych, istnienie gwarancji bankowych czy też nowoczesnych środków łączności. Kryterium dokonania wyboru stanowią niewątpliwie również wysokość stawek oraz ulg podatkowych, a także koszty rozpoczęcia i prowadzenia działalności w raju podatkowym.

Celem artykułu jest porównanie kosztów założenia oraz prowadzenia działalności w wybranych rajach podatkowych. W opracowaniu przedstawiono również istotę funkcjonowania rajów podatkowych oraz wysokość stawek i ulg podatkowych oferowanych w różnych lokalizacjach oaz podatkowych. Aby osiągnąć cel, dokonano eksploracji zasobów internetu i wykorzystano takie metody badawcze, jak: kwerenda literatury, studium aktów prawnych oraz analiza porównawcza. Analiza kosztów usług związanych z założeniem oraz prowadzeniem działalności w wybranych rajach podatkowych została dokonana na podstawie stawek obowiązujących w maju 2014 roku. W artykule materiał badawczy poddano analizie liczbowej i opisowej.

1. Istota funkcjonowania rajów podatkowych

Raj podatkowy to kraj lub terytorium dające osobom fizycznym i prawnym możliwość uniknięcia opodatkowania w kraju ich pochodzenia lub wykorzystania korzystniejszego systemu podatkowego. W literaturze przedmiotu i w życiu gospodarczym istnieje wiele określeń rajów podatkowych. Nazywa się je „oazami” lub „azylami podatkowymi”, w anglojęzycznych państwach stosuje się nazwę *tax haven*, a same kraje o szczególnie korzystnych warunkach prowadzenia działalności gospodarczej pod względem podatkowym nazywają siebie „jurysdykcjami *offshore*” lub „strefami *offshore*” bądź też używają określenia „międzynarodowe przybrzeżne centra finansowe”. Raje podatkowe charakteryzują się przede wszystkim brakiem¹:

¹ Zgodnie z wytycznymi OECD z 1998 r. dla przedsiębiorstw wielonarodowych.

- a) podatku dochodowego albo występowaniem podatku dochodowego o czysto nominalnym charakterze;
- b) efektywnej wymiany informacji podatkowych z innymi państwami;
- c) transparentności;
- d) istotnych działań zmierzających do wprowadzenia efektywnej wymiany informacji podatkowych z innymi państwami oraz transparentności.

Cechą charakterystyczną rajów podatkowych poza łagodnym systemem podatkowym są też na ogół liberalne przepisy dotyczące rejestrowania przedsiębiorstw oraz instytucji finansowych, w tym banków i towarzystw ubezpieczeniowych (Oręziak 2007: 75).

OECD² definiuje raj podatkowy jako obszar, w którym istnieje system prawny umożliwiający podmiotom zagranicznym redukcję obciążeń podatkowych w ich macierzystych krajach (Głuchowski 1996: 19–20). Aspekt podatkowy przewijający się w definicji rajów podatkowych sprowadza się do stwierdzenia o nienakładaniu wcale lub nakładaniu jedynie niskich podatków na wybrane kategorie dochodów (Grzywacz 2011: 55–56).

W świetle obowiązującego prawa polskiego nie istnieje zakaz rejestrowania polskich przedsiębiorstw w kraju uznawanym za raj podatkowy. Jednakże w polskich przepisach, w ustawie o podatku dochodowym rajami podatkowymi są obszary zdefiniowane jako kraje bądź terytoria stosujące szkodliwą konkurencję podatkową (*harmful, unfair tax practices*) (Ustawa z 15 lutego 1992 r.: art. 9a; Ustawa z 26 lipca 1991 r.: art. 25a). Przy czym pojęcie konkurencji podatkowej odnosi się zarówno do zamierzonych, jak i niezamierzonych działań ustanawiających korzyści podatkowe, mających na celu ściągnięcie inwestorów zagranicznych na dany obszar (Lipowski 2004: 79). W literaturze przedmiotu uznaje się, że systemy podatkowe funkcjonujące w krajach tolerujących zjawisko uchylania się od podatków oraz unikania opodatkowania, a nawet zachęcających do podejmowania tego typu zachowań w swojej istocie są szkodliwe, ponieważ stosują i propagują niedopuszczalną konkurencję podatkową w zakresie podatku dochodowego.

Wyodrębnienie poszczególnych jurysdykcji podatkowych jako krajów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową dokonywane jest na podstawie występowania określonych czynników, spośród których największe znaczenie mają:

- a) łagodniejsze (brak lub bardzo niskie) opodatkowanie dochodów przetransferowanych do danego kraju w relacji do dochodów uzyskiwanych ze źródeł położonych na terytorium danego państwa;
- b) brak przejrzystości przepisów podatkowych, co skutkuje możliwością korzystania na niejasnych zasadach ze szczególnych przywilejów podatkowych przez niektóre podmioty;

² OECD już od 1996 r. podejmuje działania mające na celu ograniczenie możliwości unikania opodatkowania poprzez wykorzystanie rajów podatkowych. W tym celu sporządza tak zwane czarne listy, na których wymienione są wspomniane kraje i terytoria.

- c) niechęć administracji danego kraju do uczestniczenia w wymianie informacji podatkowych, co często powoduje negację dla propozycji złagodzenia przepisów o tajemnicy bankowej (Knap, Wójciak 2007: 16–19).

Należy zaznaczyć, iż uznanie aktywności danego państwa w sferze podatków za szkodliwą konkurencję podatkową opiera się na subiektywnej ocenie dokonywanej z perspektywy państwa kwalifikującego, na podstawie istotnych dla niego kryteriów, takich jak na przykład: konstrukcja ustawodawstwa fiskalnego, poziom efektywnych ciężarów podatkowych czy też stopień rozwoju gospodarki (Nawrot 2011: 48).

Prawo polskie nie posiada klasyfikacji państw i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową wedle kryterium stopnia ich szkodliwości. Rozporządzenia Ministra Finansów z 16 maja 2005 roku w sprawie określenia krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową dla celów podatku dochodowego od osób prawnych oraz dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych zawierają jedynie wyliczenie państw i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową dla celów podatków dochodowych. W praktyce gospodarczej najczęściej spotykany jest podział rajów podatkowych uwzględniający kryterium wysokości nakładanych podatków i na podstawie tego kryterium wyróżnia się oazy, które:

- a) zawarły z Polską porozumienia o unikaniu podwójnego opodatkowania i oferują przyjazne otoczenie prawne i biznesowe oraz korzystne stawki podatkowe (na przykład Luksemburg, Cypr);
- b) pobierając podatek dochodowy od firm krajowych i zagranicznych, oferują firmom preferencyjne opodatkowanie (ulgi i zwolnienia podatkowe);
- c) oferują spółkom szybką i poufną rejestrację oraz zwolnienie z podatku (na przykład Seszele, Hongkong, Republikę Mauritius, Wyspy Cooka czy stan Delaware w USA).

Doskonałą alternatywą dla rajów podatkowych są kraje Unii Europejskiej o preferencyjnych systemach podatkowych. Szczególnym zainteresowaniem podatników cieszą się Irlandia, Madera, Holandia oraz Cypr (nienależący do rajów podatkowych), ale oferujący korzystne rozwiązania podatkowe również dla średnich przedsiębiorców (Rosa, Rosa 2011: 76).

2. Koszty założenia i utrzymania firmy w wybranych rajach podatkowych

Dążenie podmiotów gospodarczych do minimalizowania obciążeń podatkowych powoduje, że raje podatkowe są interesującym rozwiązaniem, tym bardziej że założenie czy też przeniesienie firmy do rajy podatkowej nie jest nielegalne.

Przedsiębiorca decydujący się na prowadzenie działalności w jednym z rajów podatkowych w pierwszej kolejności musi dokonać wyboru określonej formy prawnej działalności, którą zamierza zakupić czy też założyć. Od tej formy prawnej zależy, jakie zwolnienia i ulgi podatkowe może zaoferować raj podatkowy. W tabeli 1 przedstawiono stawki podatkowe oferowane przez wybrane oazy podatkowe.

Tabela 1

Stawki oraz ulgi podatkowe w wybranych rajach podatkowych

Źródło obciążenia	Jurysdykcja podatkowa	Stawka podatkowa
Podatki bezpośrednie od osób fizycznych i od osób prawnych	– Andora, Bahrajn, Dubaj, Anguilla, Kajmany, Wyspy Bahama, Anjouan, Nauru	Brak opodatkowania
	– Lichtenstein	19%
	– Cypr	5%
	– Hongkong	15%
Zysk kapitałowy od przedsiębiorstw	– Andora, Gibraltar, Bahamy, Bermudy, Hongkong, Bahrajn, Cypr	Brak opodatkowania lub niskie opodatkowanie 0,2–5,0%
Podatki pośrednie	– Andora	4–12%
	– Gibraltar, Hongkong, Anguilla	Brak opodatkowania
	– Bahrajn	3–12%
Podatek od nieruchomości/majątku	– Andora	4%
	– Lichtenstein	0,9–12,0%
	– Anguilla	5%
	– Hongkong	Podatek zniesiono
Podatek od oszczędności	– Andora	Dotyczy członków UE
	– Cypr	5%
	– Bahrajn	Brak opodatkowania
Podatek od działalności	– Lichtenstein	7,5–20,0%
	– Gibraltar	10%
	– Cypr	4,25%
	– Hongkong	15,5–16,5%
	– Barbados	1,5–2,5%
	– Bahrajn, Seszele, Liberia	Brak opodatkowania
Dywidendy	– Lichtenstein	4%
	– Gibraltar, Seszele, Naum, Barbados	Brak opodatkowania
	– Cypr	0–5%
	– Barbados	12,5%

Źródło: opracowanie własne.

Dla przedsiębiorców decydujących się na prowadzenie działalności gospodarczej w rajach podatkowych oprócz wysokości stawek podatkowych istotne są również koszty związane zarówno z założeniem firmy w rajach podatkowych, jak i później prowadzeniem działalności na jego terytorium.

Wyspecjalizowane firmy na całym świecie, w tym i w Polsce, prowadzą pośrednictwo w zakładaniu działalności w wybranym rajach podatkowych, zapewniając jednocześnie doradztwo prawne i pomoc w prowadzeniu późniejszej działalności. Zakładanie działalności przy współpracy z wyspecjalizowanym przedsiębiorstwem stanowi gwarancję, iż nie będzie błędów ze strony formalnoprawnej, które narażą przedsiębiorstwo na dodatkowe koszty. W tabeli 2 przedstawiono koszty związane z założeniem i utrzymaniem działalności w wybranych rajach podatkowych, których wysokość jest uzależniona od firmy, której to powierzono.

Tabela 2

Koszty założenia oraz prowadzenia działalności w wybranych rajach podatkowych

Raj podatkowy	Oferowana usługa/pakiet usług	Koszt usług wyrażony w zł*
1	2	3
Seszele	– konfiguracja klienta;	2000
	– założenie spółki <i>offshore</i> wraz z wszelką dokumentacją, opłata rejestracyjna, kopia dokumentów dla notariusza, zarejestrowanie usługi na okres 1 roku + każdy kolejny rok;	2400 + 1300
	– jak wyżej wraz z rejestracją agenta, usługami dyrektora, administracji, akcjonariusza oraz doradztwa personalnego na okres jednego roku + za każdy kolejny rok; do wymienionych usług należy doliczyć koszt założenia rachunku bankowego;	4200 + 3900 od 1800
	– pakiet jak wyżej wraz z usługą bankową w postaci konta;	12 700
	– założenie licencjonowanej spółki CSL wraz z pakietem opłat + roczna opłata administracyjna + opłata za dyrektorów i akcjonariusza;	13 100 + 5100 + 2700
	– założenie przedsiębiorstwa/fundacji z pełną obsługą i dokumentacją za rok pierwszy + każdy kolejny rok prowadzenia działalności + założenie konta bankowego;	8800 + 6200 + 1800
	– założenie trustu wraz z pełną obsługą i wymaganą dokumentacją za pierwszy rok prowadzenia działalności + za kolejny rok działalności + opłaty bankowe;	10 000 + 6300 + 1800
Anguilla	– założenie spółki <i>offshore</i> :	
	– bez dyrektora nominowanego + opłata roczna,	3600 + 2100
	– z dyrektorem nominowanym + opłata roczna;	4200 + 3000
– dodatkowe usługi związane z dokumentacją, zaświadczeniami, notarialnym poświadczeniem, tłumaczeniami oraz certyfikatami	10 000	
Belize	– założenie spółki <i>offshore</i> :	
	– bez dyrektora nominowanego + opłata roczna,	3300 + 1500
	– z dyrektorem nominowanym + opłata roczna;	4200 + 2400
– dodatkowe usługi związane z dokumentacją, zaświadczeniami, notarialnym poświadczeniem, tłumaczeniami oraz certyfikatami	10 000	
Cypr	– założenie spółki <i>offshore</i> :	
	– bez dyrektora nominowanego + opłata roczna;	13 000 + 13 000
	– dodatkowe usługi związane z dokumentacją, zaświadczeniami, notarialnym poświadczeniem, tłumaczeniami oraz certyfikatami	10 000
Dominikana	– założenie spółki <i>offshore</i> :	
	– bez dyrektora nominowanego + opłata roczna,	3300 + 1500
	– z dyrektorem nominowanym + opłata roczna;	4200 + 2400
– dodatkowe usługi związane z dokumentacją, zaświadczeniami, notarialnym poświadczeniem, tłumaczeniami oraz certyfikatami	10 000	
Gibraltar	– założenie spółki <i>offshore</i> :	
	– bez dyrektora nominowanego + opłata roczna,	5400 + 3000
	– z dyrektorem nominowanym + opłata roczna;	6300 + 4000
– dodatkowe usługi związane z dokumentacją, zaświadczeniami, notarialnym poświadczeniem, tłumaczeniami oraz certyfikatami	10 000	
Wyspy Man	– założenie spółki <i>offshore</i> :	
	– bez dyrektora nominowanego + opłata roczna;	13 000 + 13 000
	– dodatkowe usługi związane z dokumentacją, zaświadczeniami, notarialnym poświadczeniem, tłumaczeniami oraz certyfikatami	10 000

1	2	3
Panama	– założenie spółki <i>offshore</i> : – z dyrektorem nominowanym + opłata roczna; – dodatkowe usługi związane z dokumentacją, zaświadczeniami, notarialnym poświadczeniem, tłumaczeniami oraz certyfikatami	4200 + 4200 10 000
Delaware	– założenie spółki <i>offshore</i> : – bez dyrektora nominowanego + opłata roczna, – z dyrektorem nominowanym + opłata roczna; – dodatkowe usługi związane z dokumentacją, zaświadczeniami, notarialnym poświadczeniem, tłumaczeniami oraz certyfikatami – założenie spółki LLC wraz z dokumentacją przez pierwszy rok + za każdy kolejny rok; cena kształtuje się w zależności od wybranego pakietu	2100 + 1800 3000 + 2700 10 000 od 2100 do 7500 + od 1200 do 1700
Newada	– zarejestrowanie spółki LLC wraz z dokumentacją przez pierwszy rok + za każdy kolejny rok; cena kształtuje się w zależności od wybranego pakietu	od 4500 do 7500 + od 1500 do 2000
Wyspy Marshalla	– zarejestrowanie spółki wraz z dokumentacją przez pierwszy rok + za każdy kolejny rok; cena kształtuje się w zależności od wybranego pakietu	od 5700 do 7500 + około 3000
Hongkong	– pakiet rejestracyjny i opłaty rejestracyjne + opłata za kolejny rok prowadzenia działalności	od 5200 + 4100

* Ceny poszczególnych usług oferowanych przez wyspecjalizowane przedsiębiorstwa przedstawiane są w obcych walutach, najczęściej w dolarach. Dla potrzeb opracowania przeliczono kwoty na zł według średniego kursu NBP z 7 maja 2014 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.zakladaniefirm.pl; www.seychellesoffshore.com; <http://raje-podatkowe.com.pl>; <http://nevada24.pl>; <http://delaware24.pl>; <http://wyspymarshalla24.pl>.

Przedsiębiorstwo zamierzające przenieść swoją działalność do jednego z analizowanych rajów podatkowych, jeżeli skorzysta z pośrednictwa wyspecjalizowanej firmy doradczej, poniesie koszty, które kształtują się od 2000 do 30 tys. zł. Założenie spółki typu CSL na Szeszelach wraz z pełnym pakietem usług i dokumentacją, opłatami administracyjnymi oraz opłatą za dyrektora i akcjonariusza to koszt dla przedsiębiorstwa ponad 20 tys. zł. Założenie spółki *offshore* na przykład w Belize bez dyrektora to ponad 15 tys. zł, a z dyrektorem to koszt ponad 17 tys. zł wraz z pełnym pakietem usług w postaci dokumentacji, tłumaczeń, licencji czy zaświadczeń. Wysokość kosztów uzależniona jest od formy organizacyjno-prawnej oraz od pakietu, który wybierze przedsiębiorca.

Uwagi końcowe

W dobie rozwijającej się globalizacji podatnicy poszukują rozwiązań, które wpłyną na redukcję ich obciążeń fiskalnych. Jednym ze sposobu jest korzystanie z przywilejów podatkowych, jakie oferują kraje i terytoria uznawane za raje podatkowe, czyli takie państwa, w których proponowane obciążenia fiskalne są niższe od opodatkowania w kraju macierzystym.

Przy założeniu lub przeniesieniu działalności gospodarczej do rajy podatkowego przedsiębiorstwa mogą skorzystać z pomocy oferowanej przez funkcjonujące wyspecjalizowane

firmy, ale jest to oczywiście związane z kosztami. Należy pamiętać o tym, że wysokość tych kosztów jest uzależniona od formy prawnej prowadzonej działalności oraz od oferty pośrednika (kancelarii lub firmy doradczej).

Literatura

- Chróścicki P., Gwóźdź D., Kiereś A., Knap W., Sakowska A., Wojtowicz-Janicka K. (2012), *Optymalizacja podatkowa*, Wolters Kluwer, Warszawa.
- Głuchowski J. (1996), *Oazy podatkowe*, ABC, Warszawa.
- Głuchowski J. (2001), *Planowanie podatkowe – międzynarodowe oazy podatkowe*, Eurofinance, Warszawa.
- Grzywacz J. (2011), *Pranie pieniędzy*, Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
<http://delaware24.pl> (7.05.2014).
<http://nevada24.pl> (7.05.2014).
<http://rajepodatkowe.com.pl> (7.05.2014).
<http://wyspymarshalla24.pl> (7.05.2014).
- Knap W., Wójcik P. (2007), *Optymalizacja podatkowa z wykorzystaniem jurysdykcji krajów o łagodnym reżimie podatkowym*, „Przegląd Podatkowy” nr 5 (193).
- Kuchciak I. (2012), *Raje podatkowe w zmniejszeniu obciążeń fiskalnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.
- Lipowski T. (2004), *Raje podatkowe a unikanie opodatkowania*, C.H. Beck, Warszawa.
- Nawrot R.A. (2011), *Szkodliwa konkurencja podatkowa*, Difin, Warszawa.
- Oreżiak L. (2007), *Konkurencja podatkowa a międzynarodowe przepływy kapitału*, Zeszyty Naukowe SGH nr 21.
- Rosa A., Rosa W. (2011), *Konstrukcje prawne form prowadzenia działalności gospodarczej wykorzystywane w optymalizacji podatkowej*, w: *Opodatkowanie przedsiębiorstw*; Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 667, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 40.
- Rozporządzenia Ministra Finansów z 16 maja 2005 r. w sprawie określenia krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych (DzU nr 94, poz. 790).
- Rozporządzenia Ministra Finansów z 16 maja 2005 r. w sprawie określenia krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową dla celów podatku dochodowego od osób prawnych (DzU nr 94, poz. 791).
- Spoz A. (2012), *Wybrane metody optymalizacji podatkowej przedsiębiorstw*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 708, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 52.
- Ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (DzU z 2000 r., nr 14, poz. 176 ze zm.).
- Ustawa z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (DzU z 2000 r., nr 54, poz. 654 ze zm.).
www.seychellesoffshore.com (7.05.2014).
www.zakladaniefirm.pl (7.05.2014).

THE COST OF DOING BUSINESS IN TAX HAVENS

Abstract: The aim of the article is to compare the costs of establishing and conducting business in tax havens. The paper presents the level of rates and tax credits offered in different locations tax havens. To achieve the aim of the study was made Internet resource exploration and research methods were used such as: query literature, the study of legislation and comparative analysis. Analysis of the costs of services associated with establishing and doing business in selected tax havens was made on the basis of the rates in May 2014.

Keywords: tax haven; tax optimization; cost of doing business; tax rate

Cytowanie

- Rosa A., Szostak J. (2015), *Koszty prowadzenia działalności w rajach podatkowych*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 864, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” nr 76, t. 1, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin, s. 257–264; www.wneiz.pl/frfu.